

Energidepartementet

Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Deres ref.
24/3306

Vår ref.
2025/3-2

Saksbehandler
Jan Henrik Sandberg, 976 82 469

Dato
20.03.2025

Goliatvind – Søknad om konsesjon og søknad om unntak fra åpning av areal. Høringsuttalelse fra Norges Fiskarlag

Vi viser til Energidepartementets høring av søknad om konsesjon og søknad om unntak fra åpning av areal, samt prosjektspesifikk konsekvensutredning, for Goliatvind. Norges Fiskarlags uttalelse er utarbeidet i samarbeid med våre medlemslag. Medlemslaget Fiskebåt sender også egen uttalelse i saken.

Bakgrunn:

Energidepartementet mottok den 12. desember 2024 søknad om konsesjon og søknad om unntak fra åpning av areal for utbygging og drift av Goliatvind, et demonstrasjonsanlegg for flytende vindkraftproduksjon utenfor Vest-Finnmark. Søknaden ble sendt på høring den 20. desember 2024, sammen med den prosjektspesifikke konsekvensutredningen.

Den planlagte lokasjonen ligger nordvest av Goliatfeltet, helt nord i Norskehavet, utenfor norsk territorialfarvann. Dette området er i dag *ikke* åpnet for fornybar energiproduksjon. Det er kun i særlige tilfeller Energidepartementet kan gi unntak fra reglene om åpning av areal etter havenergiloven (jf. § 2-2). Goliatvind opplyser at departementet, i brev til dem den 28. november 2023, gikk god for at Goliatvind kunne karakteriseres som et test- og pilotanlegg, slik at søknaden om konsesjon kunne behandles uten at arealet var åpnet for utbygging av havvind på forhånd.

Goliatvind er planlagt med fire til fem vindturbiner, hver på 14–18 MW, tilknyttet Goliat FPSO (floating production storage and offloading platform), der Vår Energi ASA er operatør. Installert kapasitet for anlegget vil totalt bli på mellom 75 MW og 90 MW. Den produserte kraften fra Goliatvind skal etter planen sendes til land ved å utnytte den eksisterende nettilknytningen (110 kW kabel) fra fastlandet til

Goliat FPSO. Tiltakshaver for prosjektet er Goliatvind AS, som igjen eies av Source Galileo Ltd, Odfjell Oceanwind AS, The Kansai Electric Power Co, Inc. og ENEOS Renewable Energy Corporation.

Søknaden omfatter selve vindkraftverket, internkabler, forankringssystem, trafostasjon på havbunnen og kabel for tilknytning til Goliat FPSO. Det søkes om konsesjon for både produksjonsanlegg og nettanlegg. Søknaden omfatter også en prosjektspesifikk konsekvensutredning, som skal være gjennomført i samsvar med utredningsprogrammet fastsatt av Energidepartementet den 11. november 2024.

Goliatvind ble i mars 2024 (dvs. før konsekvensutredning og søknad) tildelt hele to milliarder kroner i statsstøtte fra Enova. De stilte krav om at Goliatvind måtte være i drift innen fem år fra tildeling, dvs. innen 2029. For å oppnå idriftsettelse innen utgangen av 2028 er investeringsbeslutningen nå satt til siste halvdel av 2026.

Fiskerilagens grunnleggende syn på sameksistens med havvindnæringa:

Norsk fiskerincæring er en stor og viktig produsent av klimavennlig og sunn sjømat, både i nasjonal og global sammenheng. Fiskeriene er basert på fornybar biologisk produksjon, og fiskerne er derfor grunnleggende avhengige av et rent og rikt hav, godt forvaltede bestander og intakte økosystem. Hensynet til en god sjømattrygghet og forebygging av forurensning er derfor helt essensielt. Det skiller fiskerincæringa fra mange andre næringer som bruker havet og kysten.

Norges Fiskerilag har som grunnholdning å være positivt innstilt til andre næringer. Det gjelder også for vindkraft til havs. Forutsetningen er at det må dokumenteres at dette *ikke* vil kunne ødelegge for havmiljøet, viktige gyte- og oppvekstområder, gyte- og næringsvandring, rekruttering, sjømattrygghet og/eller for fiskernes driftsgrunnlag.

Når det gjelder vilkår for utbygging av vindkraft til havs, så har Norges Fiskerilags siste Landsmøte, den 8. november 2023, slått fast:

- 1. Landsmøtet krever at utbygging av nye næringer og aktiviteter ikke må gå på bekostning av gyte- og oppvekstområder, sjømattrygghet, fiskernes driftsgrunnlag eller selve utøvelsen av fisket.*
- 2. Landsmøtet viser til at tildeling av areal til nye næringer må skje på et tilstrekkelig godt kunnskapsgrunnlag. Det omfatter effekter på både havmiljø, sjømattrygghet, bestander og fiskerier. Ikke minst er det viktig å vite mer om hvordan vindkraftverk til havs kan påvirke gytevandring og*

rekruttering av arter som NVG-sild, lodde, torsk og tobis. Nødvendig kunnskap må være på plass før oppstart av konsekvensutredninger og før eventuelle åpningsvedtak. Inntil dette er på plass må føre var-prinsippet gjelde.

3. Areal er en begrenset ressurs, også til havs. Landsmøtet krever derfor at områder som skal åpnes for vindkraftutbygging og havbruk til havs må utnyttes mest mulig arealeffektivt. Hvis ikke vil arealbehovet, og dermed også konfliktene med fiskeri og havmiljø, kunne bli større enn nødvendig. Landsmøtet krever også at det allerede fra starten av må stilles klare juridiske og finansielle vilkår, som sikrer opprydding og tilbakeføring av anlegg etter endt drift.
4. Landsmøtet konstaterer at det søkes om areal og statsstøtte til vindkraftverk, også utenom de offisielle åpningsprosessene. Landsmøtet mener utbygging av havvind i størst mulig grad må skje gjennom ordinære åpningsprosesser.

Norges Fiskarlags landsstyre har også slått klart fast at det må være uaktuelt å subsidiere utbygging av vindkraftverk, der hvor dette går på bekostning av fiskeri og havmiljø.

Norges Fiskarlag, våre medlemslag, Offshore Norge og ledende petroleums- og havvindselskap har de siste årene jobbet aktivt sammen for å etablere rammer for god sameksistens til havs. I den sammenhengen ble vi i juni 2023 enige om et [prinsippdokument og en dreiebok/veileder](#), som gjelder *all* utbygging av havvind på norsk sokkel, uavhengig av hjemmelslov og uavhengig av om det søkes unntak fra reglene om åpning av areal. Her er næringene bl.a. enige om:

- All utbygging av vindkraftverk til havs må bygge på tilstrekkelig god kunnskap om effekter på havmiljø og fiskeri.
- Vindkraft til havs skal ikke bygges ut i viktige fiske- eller gyteområder. Det skal også tas nødvendig hensyn til vandringsruter for viktige bestander.
- Bygging og drift av havvinnanlegg skal ikke gå ut over hensynet til sjømattrygghet.
- Områder som er foreslått, og/eller åpnet for utbygging av havvind, må utnyttes mest mulig optimalt. Både myndighetene og næringene må derfor helt fra starten av legge vekt på hensynet til arealeffektivitet.

- Kabler og undervannsinstallasjoner skal så langt det er mulig beskyttes og være overfiskbare.
- Det må allerede fra starten av være et statlig ansvar å stille klare vilkår, inkludert finansiell sikkerhet, som sikrer fjerning/opprydding av vindkraftanlegg etter endt drift.

Regjeringen har uttrykt sin klare støtte til dette arbeidet. Vi forutsetter derfor at disse føringene også blir lagt til grunn for videre utvikling av Goliatvind.

Innspill til høringsdokumentene fra Norges Fiskarlag:

Metodikk og gjennomføring:

En konsekvensutredning skal bidra til åpne og kunnskapsbaserte plan- og utbyggingsprosesser. De skal sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelsen av planer og tiltak, og når det tas stilling til om, og på hvilke vilkår, planer og tiltak kan gjennomføres.

Selve konsekvensutredningen med fagrapporter er skrevet av rådgiverselskapet Multiconsult AS, forsknings- og rådgivningsfirmaet Akvaplan-niva og Norsk institutt for naturforskning (NINA). Utredningsarbeidet har pågått fra og med september 2023 og fram til desember 2024.,

I konsekvensutredningen har særlig Miljødirektoratets veileder M-1941 blitt lagt til grunn for metodikken. Arbeidet er ellers basert på offentlig tilgjengelig informasjon i rapporter og databaser, samt kartlegging av bunnhabitat. Det er også utført en egen vurdering av undervannsstøy, som grunnlag for konsekvensutredningen.

Norges Fiskarlag har lang erfaring med bruk av den ulike metoder for utarbeidelse av konsekvensutredninger, inkludert Miljødirektoratets veileder. Vår erfaring er at metodikken ofte har blitt brukt på en måte som systematisk har undervurdert hensynet til havmiljø, gyte- og oppvekstområder, sjømattrygghet og en allerede etablert fiskerinæring. På den andre siden blir positive effekter av omsøkte tiltak som regel overvurdert. Norges Fiskarlag har flere ganger spilt inn våre bekymringer angående dette til myndighetene.

Goliatvind skal etter planen fungere som et demonstrasjonsanlegg. Tiltakshaver legger opp til at det skal tildeles konsesjon *utenom* de ordinære åpningsprosessene, og *uten* at det først er gjennomført en strategisk konsekvensutredning. Dette stiller særlige krav til at Goliatvind må gjennomføre en god og grundig prosjektspesifikk konsekvensutredning.

Vi har i denne sammenhengen vært bekymret for Goliatvind sin opprinnelige plan for gjennomføringen av konsekvensutredningen. Da utredningsprogrammet var på høring, så var det kun satt av tre til fire måneder til dette viktige arbeidet. Vi konstaterer at Goliatvind nå har gjennomført et betydelig mer omfattende arbeid med konsekvensutredningen, enn det som opprinnelig ble skissert. Det er positivt. Det kan også nevnes at tiltakshaver siden våren 2024 har hatt en god dialog med Norges Fiskarlag med medlemslag. Her har flere av våre innspill til høringen av forslaget til utredningsprogram blitt diskutert.

Fiskeri:

Akvaplan-niva har gjennomført fagutredningen om forholdet til fiskeriene. Denne rapporten er relativt omfattende. Etter vår oppfatning har Akvaplan-niva skrevet en god rapport, og vi har derfor bare få merknader.

Det konkluderes med at det omsøkte tiltaket vil ha «*noe negativ konsekvens*» for fiskeriene. Det har bakgrunn i at det vil bli begrensede muligheter for fiske i området rundt anlegget. Samtidig er anlegget plassert utenfor de mest brukte områdene for fiske. Vi kan slutte oss til disse vurderingene.

De viktigste kommersielle fiskeressursene i området, vurdert utfra fangst (rundvekt), er torsk, hyse, sei og lodde. Den store avstanden til land gjør at det er begrenset overlapp med kystflåtens aktiviteter. Konsekvensene vil i større grad omfatte havfiskeflåten. I de siste årene er det fisket mest med bunntål, line og snurrevad i området, men det er også fisket noe med ringnot og pelagisk trål. Det aller meste av fiskeriene i området har vært drevet utenlandske (russiske) fartøy. Det er samtidig pekt på at fiskeriene er dynamiske, og at framtidige fiskerier i området ikke nødvendigvis kan gjenspeiles ut ifra historiske data.

Selve prosjektområdet til Goliatvind er på 64 km², og avstanden mellom hver vindturbin er anslått til å bli 2-4 km. Siden turbinene vil stå på en enkelt linje, som vil strekke seg over en strekning på hele 12 - 16 km, så er det krevende å beregne arealbruk og arealeffektivitet. Det som er vesentlig for fiskerinnæringa er hvor store arealer fiskerivirksomheten i praksis vil bli fortrenget fra.

Området som anlegget vil beslaglegge i forhold til utøvelse av fiskeri vil i praksis bli betydelig større enn selve prosjektområdet. Det fordi manøvrering av fartøy i aktivt fiske, i skiftende vær og vind, er en arealkravende aktivitet. Tentativt beslaglagt areal, som følge av tiltaket, er beregnet å variere fra 60,6 km² til 388,7 km², avhengig av hvilket fiskeri det er snakk om. For trålfisket, som har størst aktivitet i området, er det tentativt beslaglagte området estimert til å bli på 135,7 km².

Det slås fast at eksportkabelen for kraft fra Goliatvind til Goliat FPSO skal graves ned eller dekkes til, slik at den beskyttes mot mekaniske påkjenninger. Vi minner i den sammenhengen om at et annet sentralt formål med å grave ned/beskytte eksportkabelen er å sikre at den ikke blir til hinder eller ulempe for fiskeri.

Gjennom det foreslåtte miljøoppfølgingsprogrammet planlegges det videre involvering av fiskeriorganisasjonene, for å øke kunnskapen om forholdet til fiskeriene og høstbare bestander. Vi vil være positivt innstilt til å delta i slike framtidige diskusjoner.

Fiskebestander og naturmangfold:

Det er Multiconsult sin fagrapport om temaene forurensning, avfall og vannmiljø og naturmangfold, som beskriver konsekvenser av tiltaket på fiskebestandene. Etter vår oppfatning har denne fagrapporten flere svakheter.

Det oppgis at selve prosjektområdet «ikke innehar noen spesielt viktige funksjoner for fisk», utover at det er en del av utbredelsesområdet for flere fiskearter. På den andre siden bekrefter konsekvensutredningen allikevel at prosjektområdet er oppvekstområde for sild, beiteområde for torsk (skrei) og utbredelsesområde for nordøstarktisk hyse, uer, blåkveite, brugde og håbrann. Ikke minst går gytevandringen for lodde, og til dels torsk, gjennom prosjektområdet til Goliatvind.

Fagrapporten til Multiconsult konkluderer med at tiltaket vil gi «noe positiv konsekvens» for fisk og sjøpattedyr, siden vindturbinene kanskje kan gi disse artsgruppene bedre tilgang til skjulesteder og mat. Fra før er det allment kjent at torskefisk og annen bunnfisk søker mot skjul på havbunnen («kunstig rev-effekten»). Som grunnlag for konklusjonen tar Multiconsult imidlertid ikke hensyn til skremmeeffekter av støy fra vindturbinene på de viktige bestandene av lodde, torsk og sild. Å konkludere med at tiltaket totalt sett vil være positivt for fiskebestandene, på et så mangelfullt grunnlag, er etter vår oppfatning lite seriøst.

Vi vet at vindturbiner vil generere kontinuerlig støy/infralyd i sjøen. I forbindelse med konsekvensutredningen er det derfor utarbeidet en egen fagrapport om undervannsstøy. Her vises det til at det er en klar sammenheng mellom størrelse på vindturbinene og lydnivå. I Goliatvind sitt tilfelle er det planlagt installasjon av svært store turbiner, på opptil 18 MW. Så store vindturbiner har inntil nå aldri blitt installert til havs. I fagrapporten har Multiconsult beregnet at disse vindturbinene vil generere en støy på ca. 159 dB (kildestyrke, 1 m unna turbinen). Selv om undervannsstøy på dette nivået ikke nødvendigvis påfører fisk og sjøpattedyr direkte skade, så kan det føre til fluktespons og andre atferdsendringer.

Dette gjelder naturligvis særlig arter som er spesielt følsomme for undervannsstøy, slik som nettopp torsk, sild og til dels lodde.

Fagrapporten konkluderer med at en i driftsfasen til Goliatvind muligens kan forvente endret adferd hos fisk og sjøpattedyr i en radius på 20 km fra turbinene. Siden vindturbinene her vil bli installert over en strekning på 12 - 16 km, på tvers av gytevandringensruten for lodde og torsk, så vil dette derfor kunne påvirke innsiget av lodde og torsk over en strekning på ca. 50 km utenfor Vest-Finnmark. Etter vår oppfatning kan dette potensielt ha en betydelig negativ effekt på gyting, rekruttering og fiskerier på bestandene av lodde og torsk.

I vår høringsuttalelse til forslaget til utredningsprogram (vedlagt) stilte vi krav om at Goliatvind-anleggets påvirkning på gytevandring og rekruttering hos viktige bestander, slik som lodde, torsk og sild, måtte utredes på forsvarlig måte *før* konsekvensutredning, og *før* behandling av en evt. konsesjonssøknad. Vi kan ikke se at dette har blitt tilfredsstillende vurdert i denne konsekvensutredningen. En viktig årsak til dette er at det fortsatt ikke finnes dekkende grunnleggende kunnskap om tematikken. Slik kunnskap er det ikke minst et statlig ansvar å anskaffe. Vi ber derfor Energidepartementet, i samarbeid med Nærings- og fiskeridepartementet, om å sette av tilstrekkelige ressurser til å starte innhenting av denne manglende kunnskapen, *før* søknaden til Goliatvind sluttbehandles.

Forurensning og sjømattrygghet:

Ivaretakelse av sjømattrygghet er et sentralt tema, som ikke var nevnt Goliatvind sitt opprinnelige forslag til utredningsprogram. Å ta hensyn til sjømattryggheten innebærer å sikre at det ikke oppstår risiko for at fisk og annen sjømat i området ikke lenger er 100 % sunn og trygg som matvare. Vindkraftverk i området må derfor ikke slippe ut skadelige mengder av stoffer, som brytes seint ned og kan akkumuleres i de marine næringskjedene, slik som f.eks. bisfenol A eller PEFOS. Fiskerinæringa og havvindnæringa sitt felles prinsippdokument slår på dette grunnlaget fast at utbygging og drift av havvindanlegg *ikke* må kunne gå ut over hensynet til sjømattrygghet.

I vårt hørings svar til utredningsprogrammet viste vi til at Ivaretakelse av en god sjømattrygghet ikke skjer gjennom forurensningslovens bestemmelser alene. Av den grunn bad vi om at også Mattilsynet og Havforskningsinstituttet måtte konsulteres, for å klarere forholdet til sjømattrygget i den kommende konsekvensutredningen. Goliatvind sin kommentar til dette var: *«Utredningsprogrammets kapittel 9.4 – Forurensning og vannmiljø krever utredning knyttet til forurensning. De forholdene som Norges Fiskarlag omtaler vil utredes under dette temaet».*

Vi konstaterer nå at hensynet til sjømattrygghet *ikke* har blitt vurdert i Multiconsult sin fagrapport. Det er heller ikke omtalt i konsekvensutredningen ellers. Vi stiller spørsmål til hvorfor Multiconsult i sin fagrapport kun har vurdert uhellsutslipp av olje, samt evt. spredning av mikroplast. I den myndighetsstyrte strategiske konsekvensutredningen for havvind i områdene Sørvest F, Vestavind B og Vestavind, som nettopp har vært på høring, slås det fast: «*Fagutredningen om forurensning og avfall viser til at vindkraftverk under visse forhold kan slippe ut betydelige mengder miljøgifter og andre skadelige stoffer (f.eks. bisfenol A og PEFAS). Dette er stoffer som brytes seint ned, og som kan akkumuleres i de marine næringskjedene*».

Etter vår oppfatning er det svært beklagelig at Goliatvind ikke har fulgt opp føringene i det fastsatte utredningsprogrammet, når det gjelder å inkludere hensynet til sjømattrygghet i den prosjektspesifikke konsekvensutredningen. Vi ber derfor om at et fagmiljø, med nødvendig kompetanse på området, engasjeres for å utarbeide en tilleggsrapport om denne tematikken. Også dette må gjennomføres *før* Energidepartementet sluttbehandler konsesjonssøknaden.

Beredskap og risiko for uønskede hendelser:

Etter vår oppfatning må det innføres system for overvåking og varsling av fiskefartøy og annen sjøtrafikk i sanntid i forbindelse med utbygging og drift av vindkraftverk til havs, slik det i dag er praksis for petroleumsnæringen. Det må være kontinuerlig beredskap for håndtering av ulykkeshendelser, inkludert muligheter for evakuering med fartøy og/eller helikopter. Det bør også være vaktfartøy og slepebåtkapasitet tilgjengelig, for å redusere potensialet for alvorlige ulykker dersom fartøy i nærområdene får driftsstans.

I konsekvensutredningen beskrives beredskapssituasjonen i området som svært god. Det vises til en rekke ressurser i nærområdet, som kan benyttes ved havari og redning. For eksempel poengteres det at beredskapsfartøyet ved Goliat FPSO alltid vil være i beredskap for tauing og assistanse av skip, som drifter inn i området. Konsekvensutredningen nevner imidlertid ikke noe om Vår Energi og Equinor sin etablerte områdeberedskap i Barentshavet Sørvest, og det sies heller ikke noe om Goliatvind har planer om å slutte seg til denne områdeberedskapen.

I konsekvensutredningen vises det ellers til at Goliatvind har bedt Kystverket om en vurdering av plasseringen av anlegget. Det oppgi at Kystverket mener det bør etableres en generell buffersone på 2 300 meter fra yttergrensen av prosjektområdet til gjeldende trafikkseparasjonssystem. De mener en eventuell sikkerhetssone rundt de flytende turbinene må komme i tillegg.

Normalt skal det ikke etableres «eksklusjonssoner» eller «sikkerhetssoner», som utelukker fiskeri, ved havvindturbiner. I stedet bør det vurderes innføring av hensynssoner og/eller aktsomhetsområder. Når det gjelder fiskerinæringas syn på sikker ferdsel i nærområdene til vindkraftverk til havs, så er dette nærmere beskrevet i vår uttalelse til «Regelverk for sikkerhet og arbeidsmiljø ved fornybar energiproduksjon til havs», datert 1. mars 2024 (vedlagt).

Kostnader og investeringsbehov:

Et estimat av tiltakets investeringskostnader, samt drift- og vedlikeholdskostnader oppgis å være utarbeidet. I motsetning til Equinor sitt Hywind Tampen-anlegg, så oppgis det her at budsjett og kostnadsestimat for bygging, drift og fjerning av Goliatvind er å regne som sensitiv informasjon. Estimater for dette er av den grunn ikke konkretisert i søknaden eller i konsekvensutredningen. Det framstår derfor som usikkert om Goliatvind trenger ytterligere statsstøtte, og/eller andre særskilte rammevilkår, for å bli realisert.

Privatrettslige avtaler:

Kraften fra Goliatvind skal etter planen sendes videre til land ved å utnytte den eksisterende nettilknytningen fra fastlandet til Goliat FPSO. Goliat er som nevnt eid av Vår Energi (65 %) og Equinor (35 %). Det er Vår Energi som er operatør på feltet.

Vår Energi og Equinor planlegger nå en ny gassrørledning fra Goliat FPSO, som skal kobles opp mot eksisterende gassrørledning mellom Snøhvit-feltet og Melkøya. Denne rørledningen skal gjøres overfiskbar. Norges Fiskarlag med medlemslag har det siste året hatt flere gode og konstruktive møter med Vår Energi om dette prosjektet.

Sett fra vårt ståsted er det viktig at Goliatvind med eksportkabel blir godt koordinert med denne nye gassrørledningen fra Goliat FPSO, ikke minst ved aktuelle krysningpunkt. Her vil det som regel måtte dumpes stein, noe som kan bli en utfordring for fiskeriene dersom det ikke gjøres på riktig måte.

I behandlingen av de innkomne høringsuttalelsene til forslaget til utredningsprogram slo Goliatvind fast: «Tiltakshaver har ukentlige møter med operatør av Goliat FPSO, Vår Energi, blant annet for å samordne aktiviteter på Goliatfeltet best mulig. Forholdet til planlagt rørledning gjennom området vil inngå i konsekvensutredningen».

Vi konstaterer at forholdet til den nye planlagte gassrørledningen fra Goliat PFSO, til tross for det som står ovenfor, ikke har blitt omtalt i konsekvensutredningen.

I konsekvensutredningen oppgis det i stedet at det fortsatt ikke er inngått noen privatrettslige avtaler med rettighetshaverne til Goliat FPSO. Etter vår oppfatning er det en viktig usikkerhetsfaktor, som bør søkes løst så raskt som mulig.

Avvikling, opprydding og tilbakeføring:

I konsekvensutredningen slås det fast at det skal utarbeides en plan for avvikling og fjerning av Goliatvind etter endt levetid. Det er positivt. Konsekvensutredningen skisserer en levetid på 25 år, men med mulig levetidsforlengelse. Kostnader forbundet med fjerning og opprydding av anlegget vil i stor grad være knyttet til selve fjerningen av anlegget, samt deponering av turbinblader. Det oppgis at mye av skrapmassene fra anlegget (stål og til dels kobber) vil ha en betydelig verdi, og at dette «i stor grad» vil dekke de beregnede avviklingskostnadene. Det oppgis ikke hvordan resterende kostnader skal finansieres.

Havenergiloven § 6-1 – Nedlegging, slår fast at vindkraftverk til havs *skal* fjernes når anleggene legges ned. Dette lovverket stiller imidlertid fortsatt ingen krav om økonomiske garantier, som sikrer at dette i praksis vil skje. Erfaringene viser at det allerede fra starten må stilles økonomiske garantier (f.eks. i form av bankgaranti) for å sikre at anlegget faktisk blir fjernet av tiltakshaver/eier etter endt levetid. Dette er derfor også noe som slås fast i fiskerincæringas og havvindnæringas felles prinsippdokument.

I høringen av forslaget til utredningsprogram anmodet Norges Fiskarlag om at det måtte foreligge en økonomisk garanti for fjerning av anlegget etter endt levetid *før* utarbeidelse av konsekvensutredning, og *før* Energidepartementets behandling av konsesjonssøknaden. Vi konstaterer at det ikke har ikke skjedd. Vi anmoder derfor igjen tiltakshaver om å stille økonomisk garanti for opprydding etter endt levetid. Etter vår oppfatning bør økonomisk garanti for opprydding etter endt levetid fra nå av bli et myndighetskrav, som må gjelde for all tildeling av statsstøtte/subsidier til selskap som ønsker bygge ut havvind i våre farvann.

Videre kunnskapsinnhenting:

All utbygging av vindkraftverk til havs må bygge på tilstrekkelig god kunnskap om effekter på havmiljø og fiskeri. Næringene må selv bidra til å styrke oppbyggingen av erfaringsbasert kunnskap, mens det offentlige har en særlig viktig rolle i forhold til å etablere grunnleggende kunnskap.

I konsekvensutredningen oppgir Goliatvind at selskapet har som prinsipp at erfaringer og kunnskap, som innhentes gjennom konsekvensutredningen, utbygging og drift av anlegget og miljøoppfølgingsprogrammet, skal være åpent

tilgjengelig til nytte for alle. Det skal innhentes referansedata i god tid før utbygging (2-3 år), slik at disse kan sammenlignes med data innhentet i bygge- og driftsfasen. Prosjektet skal i tillegg være tilgjengelig for relevante forskningsprosjekt. Vi oppfatter dette som svært positivt. Imidlertid forutsetter slik kunnskapsinnhenting og datadeling at det også settes av tilstrekkelige ressurser til formålet, både fra tiltakshaver og fra staten sin side.

Vi vil være tilgjengelige for å utdype våre synspunkt, dersom det er ønskelig.

Med hilsen
Norges Fiskarlag

Sverre Johansen

Jan Henrik Sandberg

Kopi til: Medlemslag, Nærings- og fiskeridepartementet, Fiskeridirektoratet, NVE, Miljødirektoratet, Kystverket, Sjøfartsdirektoratet, Sokkeldirektoratet, Havforskningsinstituttet, Enova, Vår Energi ASA og Equinor ASA.

Vedlegg:

«Melding med forslag til prosjektspesifikt utredningsprogram for GoliatVIND» Høringsuttalelse fra Norges Fiskarlag, datert 31. januar 2024.

«Regelverk for sikkerhet og arbeidsmiljø ved fornybar energiproduksjon til havs». Høringsuttalelse fra Norges Fiskarlag, datert 1. mars 2024.

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskrevet signatur.

